

РЕШЕНИЕ

№ 19201

гр. София, 04.06.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 33 състав, в
публично заседание на 03.04.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Галин Несторов

при участието на секретаря Антонина Бикова, като разгледа дело номер **1506** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145-178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 8, ал. 4 от Наредбата за условията и реда за предоставяне и изплащане на средства от държавния бюджет за компенсиране на разходите, извършени от родителите за отглеждането и обучението на децата, които не са приети в държавни или общински детски градини или училища поради липса на свободни места (Наредбата).

Образувано е по жалба на Д. А. С., ЕГН [ЕГН], с адрес: [населено място], чрез адв. ЦВ. Т., срещу Заповед № РОК25-РД55-25/21.01.2025 г. на кмета на Район "Овча купел" - Столична община (СО), с която на жалбоподателката е отказано изплащането на средства за компенсиране на допустимите разходи, пряко свързани с обучаване и възпитание на детето ѝ Р. Е. С. с ЕГН [ЕГН] за периода след 15.11.2024 г. в частна детска градина.

В жалбата са изложени доводи за нищожност, поради некомпетентност на адм. орган, както и при незаконосъобразност на оспорената заповед като издадена при съществено нарушение на административнопроизводствените правила, при неправилно приложение на материалния закон и в несъответствие с неговата цел.

Жалбоподателката, в съдебно заседание не се представлява, чрез процесуалния си представител поддържа изложеното в жалбата. Претендира разноски по делото.

Ответникът - кметът на район "Овча купел" - СО, в съдебно заседание, чрез юриск. П., поддържа, че в случая не са налице предпоставките за компенсиране на разходите, поради което и моли жалбата да се отхвърли. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Съдът като взе предвид становищата на страните и събраните по делото доказателства, намира за установено следното от фактическа страна:

В мотивите на оспорената заповед, адм. орган посочва като мотиви следното:

Съгласно служебна справка, извършена в ИСОДЗ относно наличието на всички кумулативни предпоставки, съобразно условията на Наредбата, се установява, че детето Р. Е. С. не е кандидатствало в предложените с писмо, изпратено от СО-район „Овча купел“ на електронната поща на родителя, (официално предоставена за кореспонденция в сайта на ИСОДЗ) на 14.11.24 г. детски градини /л. 48 от д./, т.е., не е налице условието, регламентирано в чл. 3, ал. 1, т. 3 от Наредбата. Предвид гореизложеното и съгласно действащата към настоящия момент нормативна уредба, разходите, свързани с отглеждане и обучение на детето, след 15.11.2024 г. не следва да бъдат компенсирани. Сочи, че към момента на кандидатстване са налице свободни места в ДГ №163.

От доказателствата по делото се установява, а и не се спори от страните, че детето Р. Е. С. не е участвало в класиране в ИСОДЗ за прием в детска градина за учебната 2024-2025 г. На 01.09.2024 г. е сключен договор с Цветна градина „Монтесори“ ЕООД за прием на детето за срок до 01.06.2025 г., при съответна такса да извършва и провежда обучение, при съответни социално-битови условия и при съответните държавни стандарти в предучилищното образование за съответната възрастова група – чл. 6-9 от договора /л. 20 от д./.

На 21.10.2024 г. от жалбоподателката е подадено заявление за изплащане на компенсация за извършени разходи за обучение на детето в ЧДГ за период учебната 2024 г. – 2025 г. Към искането е приложен договор, а с писмо от 11.12.24 г. и съответни платежни документи за заплатена годишна такса.

При така установената фактическа обстановка, съдът достига до следните правни изводи:

Приложима в случая е Наредба за условията и реда за предоставяне и изплащане на средства от държавния бюджет за компенсиране на разходите, извършени от родителите за отглеждане, възпитание и обучение на децата, които не са приети в общински детски ясли или яслени групи в общински или държавни детски градини поради липса на свободни места. (В сила от 27.10.2023 г., приета с ПМС № 206 от 23.10.2023 г., Обн. ДВ. бр. 90 от 27 октомври 2023 г.)

Предмет на оспорване в настоящото производство е издаден от кмета на Район "Овча купел", СО, отказ за компенсиране на разходите свързани с обучение на дете, който акт на основание чл. 8, ал. 4 от Наредбата, подлежи на обжалване по реда на АПК. Правомощията на кметовете на райони в Столична община да издават актове по Наредбата, са им изрично делегирани с приложена по делото Заповед № СОА24-РД09-455/05.01.2024 г. на кмета на Столична община. В Наредбата като специален подзаконов нормативен акт не е изключено изрично приложението на общите правила относно организацията на работата на органите на местно самоуправление, а и не е необходимо изрично да бъде предвидена възможност за делегиране (възлагане) на правомощия от кмета на общината на кметовете на кметства и райони поради регламентацията на този правен институт в общия закон (ЗМСМА) по отношение на всички функции на кмета на общината като различен от обикновеното упълномощаване на длъжностно лице да изпълни конкретно правомощие вместо органа на власт. В тази връзка, по силата на чл. 44, ал. 1, т. 9 от ЗМСМА със Заповед № СОА21-РД09-414/16.03.2021 г. /л. 46 и сл./ и с последваща, служебно известна на съда, Заповед № СОА24-РД09-455/05.01.2024 г., валидно са възложени правомощия на кметовете на райони, да издават актовете по Наредбата. В този смисъл са следните решения на ВАС - РЕШЕНИЕ № 2488 ОТ 05.03.2024 Г. ПО АДМ. Д. № 4658/2023 Г., V ОТД. НА ВАС и РЕШЕНИЕ № 3574 ОТ 25.03.2024 Г. ПО АДМ. Д. № 4573/2023 Г., V ОТД. НА ВАС.

С оглед изложеното, оспорената Заповед № РОК25-РД55-25/21.01.2025 г. на кмета на Район "Овча купел" - Столична община е издадена от компетентен орган, в съответствие със законоустановените изисквания за форма и мотивираност на административния акт, като съдържа

фактическите и правни основания за издаването, както и ясна разпоредителна част, съответстваща на изложените мотиви. Спазени са административнопроцесуалните правила при издаването, като същата се основава на извършена по реда на чл. 9, ал. 1 от Наредбата проверка от общинската администрация.

По отношение съответствието на административния акт с материалния закон, съдът взе предвид следното:

Съгласно чл. 4 от Наредбата, на компенсиране със средства от държавния бюджет, подлежат направените от родителите по чл. 3 разходи, пряко свързани с отглеждане, възпитание и обучение на децата им, ако са допустими. Допустими разходи, които подлежат на компенсиране, съгласно, ал. 2, т. 1 са разходите за заплащане на такси по договори за отглеждане, възпитание и обучение, сключени с частна детска ясла или с частна детска градина с яслена група. Разходите за заплащане на такси по договори за обучение по чл. 4, ал. 2, т. 1, сключени с частна детска градина или частно училище, се удостоверяват с договор за отглеждане, възпитание и обучение между родителя и частната детска ясла или частната детска градина с яслена група и платежен документ за извършено плащане на таксата за отглеждане, възпитание и обучение за съответния месец - фактура и платежно нареждане или фискален бон.

Според чл. 8 от Наредбата за изплащане на компенсации родителите по чл. 7, ал. 3 подават искане в общината по настоящия адрес на детето. Заявлението се подава в срок до 5-о число на месеца, следващ месеца, за който се иска компенсиране. Според чл. 9 от Наредбата общината проверява дали са налице изискванията на чл. 3, ал. 1, т. 1, 2 и 3, извършва проверка на подадените документи за изпълнение на изискванията на чл. 3, ал. 1, т. 4 и 5 и на чл. 5 и 6 и на допустимостта на разходите. Кметът на общината или упълномощено от него длъжностно лице със заповед определя размера на компенсацията за допустимите разходи за съответния месец или мотивирано отказва изплащането на компенсация за недопустимите разходи.

По делото не е спорно, а и от писмените доказателства се установява, че подаденото заявление за компенсиране на разходите е редовно, като към него са представени изискуемите доказателства, удостоверяващи реалното извършване на разходите за обучение. Спорен по делото е въпросът, налице ли е условието по чл. 3, ал. 1, т. 3 от Наредбата. Съгласно посочената разпоредба, родителите имат право да получат средства за компенсиране на разходите им, пряко свързани с отглеждането и обучението на децата им, ако общината по настоящия адрес на детето не е предложила на родителите друго равностойно място за предучилищно образование на детето в общинска детска градина или училище за съответната учебна година поради липса на свободни места във всички детски градини и училища в прилежащия район.

В настоящия случай, категорично се установи по делото и не се спори от страните, че детето Р. Е. С. не е участвало в класиране в ИСОДЗ за прием в детска градина за учебната 2024-2025 г. На 01.09.2024 г. е сключен договор с Цветна градина „Монтесори“ ЕООД за прием на детето за срок до 01.06.2025 г., при съответна такса да извършва и провежда обучение, при съответни социално-битови условия и при съответните държавни стандарти в предучилищното образование за съответната възрастова група – чл. 6-9 от договора /л.20 от д./. Не се спори също така, че с писмо, изпратено от СО-район „Овча купел“ на електронната поща на родителя, (официално предоставена за кореспонденция в сайта на ИСОДЗ) на 14.11.24 г. детски градини /л. 48 от д./ е предложено да кандидатства в посочената детска градина в ДГ №163, в която са били налице свободни места като въпреки това, детето не е кандидатствало за настаняване. В жалбата се оспорва, че в случая се касае за...“друго равностойно място“ и се сочи, че при кандидатстване детето щяло да загуби своето място в частната детска градина. Съдът намира, че доводите, изложени в жалбата са неотнормирани към спора. Учебната година започва на 15 септември- арг. от

чл. 7 от Наредбата за прием на деца в общинските самостоятелни детски ясли, детски градини и в подготвителните групи в общинските училища на територията на Столична община. Съгласно чл. 56 от Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО), предучилищното образование се осъществява от детските градини. Детската градина е институция в системата на предучилищното и училищното образование, в която се отглеждат, възпитават, социализират и обучават деца от тригодишна възраст до постъпването им в I клас в съответствие с държавния образователен стандарт за предучилищното образование (чл. 24, ал. 1 от ЗПУО). Възможностите за прием, отглеждане, възпитание, социализация и обучение и деца на двегодишна възраст (чл. 24, ал. 2 от ЗПУО) и за отглеждане на деца от 10-месечна до тригодишна възраст при евентуално разкрита яслена група (чл. 24, ал. 3 от ЗПУО) могат да се осъществяват само в рамките на институцията детска градина. Следователно, постъпването и преместването в детска градина (със или без яслена група) като фактическо действие (чл. 57 от ЗПУО), не може да се извърши без детето да е прието в съответната институция (детска градина) и да е записано в същата, като условията и редът за записване, отписване и преместване в общинските детски градини се определят с наредба на общинския съвет (чл. 59, ал. 1 от ЗПУО).

За конкретния казус приложима е Наредбата за прием на деца в общинските самостоятелни детски ясли, детски градини и в подготвителните групи в общинските училища на територията на Столична община (приета от СОС с Решение № 121 по Протокол № 71 от 23.02.2023 г., в сила от 2.03.2023 г.). В тази наредба - Раздел II ясно са разграничени процедурите за прием - регистрация и кандидатстване, обявяване на свободни места, класиране, записване, преместване и отписване.

Както се отбеляза по-горе, записано може да бъде всяко дете, което е прието в общинските самостоятелни детски ясли (СДЯ), общинските детски градини (ДГ) и в подготвителните групи (ПГ) в общинските училища на територията на Столична община. Дали в съответната общинска детска градина ще бъде разкрита яслена група е въпрос на преценка на съответната институция.

Приложимата разпоредба на чл. 3, ал. 1 от Наредбата, даваща право на родителите да получат средства за компенсиране на разходите им, пряко свързани с отглеждане, възпитание и обучение на децата им, изисква изпълнение на кумулативно дадени условия, посочени в т. 1-5, между които детето да е кандидатствало за прием в общинска детска ясла или яслена група на общинска или държавна детска градина, в чиито прилежащ район се намира настоящият адрес на детето по ред определен от съответната община, детето не е прието поради липса на свободни места, и детето не е записано в общинска детска ясла или яслена група на общинска или държавна детска градина. Релевантният юридически факт, елемент от фактическия състав на приложимата разпоредба на чл. 3, ал. 1, т. 3, който в процесния казус е налице, и който е отрицателна предпоставка за възникване правото за получаване на средства за компенсиране, е фактът, че общината по настоящия адрес на детето е предложила на родителите друго равностойно място за предучилищно образование на детето в общинска детска градина или училище за съответната учебна година поради липса на свободни места във всички детски градини и училища в прилежащия район. В случая, това е Детска градина № 163. Няма никакво доказателство, че същата като държавно учебно заведение да не отговаря на съответните изисквания в нормативните актове. Конкретни доводи от жалбоподателката в тази посока не се излагат. Що се касае до изложените аргументи, свързани с евентуално прекратяване на договора с частното детско учебно заведение, то същите са ирелевантни, доколкото са несъотносими към посочения действащ текст на разпоредбата на чл. 3 от Наредбата и касаят евентуални гражданско-правни спорове между родителите и това учебно заведение. Тези спорове са освен това хипотетични и недоказани по делото.

След анализ на приетия доказателствен материал, съдът намира, че не е съществен

фактическият състав по чл. 3, ал. 1 – по конкретно елемента по т. 3, от Наредбата за финансово компенсиране на родителя за допустимите разходи, пряко свързани с отглеждането и обучението на детето му. Както бе посочено, в конкретния случай се установява безспорно и недвусмислено липсата на предпоставките визирани в правната норма, свързани с изплащане на средства от държавния бюджет за компенсиране на разходите на родителите на детето С..

В заключение, настоящият съдебен състав приема, че с оглед събраните в хода на административното производство доказателства, изложените в оспорената заповед фактически и правни основания са надлежно аргументирани. Съображенията на административния орган обосновано са довели до формиране на крайния му извод, че в случая не е изпълнено условието на чл. 3, ал. 1, т. 3 от Наредбата във вр. чл. 57, ал. 1 от ЗПУО, за периода от учебната 2024/2025 година.

Във връзка с изложеното, отказът на кмета на Столична община, район "Овча купел" представлява законосъобразен административен акт и поради липсата на отменителните основания по чл. 146 АПК, жалбата срещу същия следва да се отхвърли.

Предвид изхода на делото и на основание чл. 143, ал. 3 от АПК основателно се явява искането на ответника за присъждане на разноски. В негова полза следва да се присъди юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 лева, определено съгласно чл. 37 от Закона за правната помощ.

Предвид гореизложеното, Административен съд София град, 33-ти състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Д. А. С., ЕГН [ЕГН], с адрес: [населено място], чрез адв. ЦВ. Т., срещу Заповед № РОК25-РД55-25/21.01.2025 г. на кмета на Район "Овча купел" - Столична община;

ОСЪЖДА Д. А. С., ЕГН [ЕГН], с адрес: [населено място], да заплати на основание чл. 143, ал. 3 АПК, на Столична община сумата от 100 /сто/ лева разноски по делото.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховен административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: